

Processkrift D

Til

Østre Landsret, 24. afdeling

I sag nr. B-3448-14:

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6.
- 7.
- 8.
- 9.
- 10.
- 11.
- 12.
- 13.
- 14.
- 15.
- 16.
- 17.
- 18.
- 19.
- 20.
- 21.
- 22.
- 23.

(v/advokat Christian Harlang)

mod

Forsvarsministeriet
*(Kammeradvokaten,
v/advokat Peter Biering)*

Under henvisning til sagsøgernes processkrift 3 af 6. juni 2016 i ovennævnte sag har Forsvarsministeriet følgende bemærkninger:

1. BETINGELSERNE FOR OMGØRELSE EFTER RETSPLEJELOVENS § 222 ER IKKE OPFYLDT

Forsvarsministeriet protesterer imod sagsøgernes anmodning om, at landsrettens kendelse af 9. november 2015 om udskillelse af påstand 1 og 2 til forlods behandling omgøres, da betingelserne herfor ikke er opfyldt.

Ifølge retsplejelovens § 222 kan retten omgøre en beslutning, herunder om udskillelse, jf. § 253, når:

- 1) nye oplysninger foreligger, eller
- 2) retten i øvrigt finder det hensigtsmæssigt.

Forsvarsministeriet gør overordnet gældende, at ingen af disse to betingelser er opfyldt i denne sag.

1.1 Der foreligger ikke nye oplysninger

Østre Landsret traf den 9. november 2015 efter omfattende skriftveksling og formalitetsprocedurer fra parterne beslutning om, at spørgsmålet om forældelse af sagsøgernes påstand 1 og afvisning af sagsøgernes påstand 2 udskilles til særskilt og forlods behandling, jf. retsplejelovens § 253, stk. 1.

Landsretten lagde herved vægt på, at det ikke kunne afvises, at en delhovedforhandling om de udskilte spørgsmål ville kunne afslutte sagen. Beslutningen om udskillelse er dog ikke herved betinget af, at sagens behandling ved delforhandlingen kan afsluttes i sin helhed, jf. nærmere nedenfor i pkt. 1.2.

Procesbevillingsnævnet meddelte den 22. januar 2016 afslag på sagsøgernes ansøgning om tilladelse til at kære landsrettens kendelser og beslutninger, jf. retsplejelovens § 392, stk. 3, 1. og 2. pkt., idet kæren af dette spørgsmål ikke fandtes at vedrøre spørgsmål af principiel karakter.

Østre Landsret har senest ved retsbog af 20. maj 2016 ikke fundet grundlag for at omgøre rettens beslutninger af 9. november 2015.

Der er ikke siden Procesbevillingsnævnets afgørelse af 22. januar 2016 eller landsrettens seneste beslutning af 20. maj 2016 fremkommet nye oplysninger, som kan begrunde en omgørelse.

1.2 Omgørelse er ikke hensigtsmæssig

Forsvarsministeriet bemærker indledningsvis, at delforhandlingen har været berammet siden 9. november 2015. Sagsøgerne har på trods heraf først under retsmødet den 3. juni 2016, dvs. halvanden uge forinden delforhandlingen, fremsat anmodning om omgørelse af beslutningen om udskillelse under henvisning til, at delhovedforhandlingen ikke kan afslutte sagen, selv om sagsøgerne har haft alle muligheder for at fremsætte dette synspunkt på et tidligere tidspunkt.

Det må således allerede under hensyn til det nuværende stadie i sagsforberedelsen, hvor delforhandlingen er næsten fuldt forberedt, anses for aldeles uhensigtsmæssigt at omgøre beslutningen med den konsekvens, at de fire retsdage, der er afsat, må aflyses.

Vurderingen af, om omgørelse af beslutningen om udskillelse er hensigtsmæssig i denne sag må herudover bero på, om der er retlige eller faktiske – herunder især procesøkonomiske – forhold, der skulle tale for, at udskillelse ikke (længere) er hensigtsmæssig.

Forsvarsministeriet fastholder, at der stadig ikke er forhold, der hverken samlet set eller hver for sig taler for, at denne sag skal behandles i sin helhed, eller at der i øvrigt skulle være et sagligt grundlag for, at delforhandlingen den 14., 15., 17. og 22. juni 2016 ikke skulle gennemføres som planlagt.

Tværtimod foreligger der efter Forsvarsministeriets opfattelse fortsat tungtvejende procesøkonomiske hensyn til grund for beslutningen om at behandle de udskilte spørgsmål forlods. Dette synspunkt vil blive nærmere uddybet i relation til såvel sagsøgernes påstand 1 og 2 i pkt. 1.2.1-1.2.2 nedenfor.

1.2.1 *Ad sagsøgernes påstand 1*

1.2.1.1 *Tortgodtgørelse for overtrædelse af EMRK art. 3*

For så vidt angår den del af sagsøgernes påstand 1, som vedrører tortgodtgørelse for en påstået overtrædelse af EMRK art. 3, vil der – hvis resultatet af delforhandlingen bliver, at der gives Forsvarsministeriet medhold i, at der er indtrådt forældelse – være gjort *endeligt* op med denne påstand for så vidt angår det opgjorte tortgodtgørelseskrav på 50.001 kr., jf. stævningen, s. 7

1.2.1.2 *Ad godtgørelseskrav for overtrædelse af EMRK artikel 6*

Således som sagsøgernes påstand 1 er sammensat, jf. stævningen, s. 7, vedrører 10.000 kr. af påstandsbeløbet en "art. 6-krænkelse".

For så vidt angår denne del af sagsøgernes påstand 1, henvises i det hele til svarskriftet, s. 21 og 44f, samt Forsvarsministeriets brev af 20. maj 2016.

Hvis Østre Landsret måtte finde det hensigtsmæssigt, vil Forsvarsministeriet fortsat ikke have nogen indvendinger imod, at landsretten også udskiller dette mindre delspørgsmål til særskilt og forlods behandling sammen med de to øvrige spørgsmål, jf. retsplejelovens § 253, stk. 1, således at dette spørgsmål også kan behandles under de fire dage, der er afsat til delforhandlingen, den 14., 15., 17. og 22. juni 2016.

Det bemærkes i den forbindelse, at en stillingtagen til dette delspørgsmål under alle omstændigheder ikke indebærer, at der skal ske en behandling af sagen i sin helhed.

Spørgsmålet om krænkelse af EMRK art. 6 som følge af ”urimeligt lange sagsbehandlings-tider” er således et rent processuelt spørgsmål om, hvorvidt der måtte være noget at bebrej-de Forsvarsministeriet eller landsretten i forbindelse med den første retssag og den genan-lagte retssags behandling. Dette spørgsmål er uden sammenhæng med de materielle spørgsmål i hovedsagen.

Såfremt landsretten ikke måtte ønske at udskille dette delspørgsmål sammen med de to øv-rige delspørgsmål, vil rettens stillingtagen til dette delspørgsmål således kunne ske efterføl-gende og isoleret fra sagens materielle spørgsmål, helt uden den omfattende bevisførelse, som en hovedforhandling af hele sagen ville kræve.

Det er Forsvarsministeriets vurdering, at en hovedforhandling om det pågældende delspørgsmål vil kunne gennemføres på under en halv retsdag.

1.2.2 Ad sagsøgernes principale og subsidiære påstand 2

Hvis resultatet af delforhandlingen bliver, at der gives Forsvarsministeriet medhold i afvis-ningspåstanden over for sagsøgernes principale og subsidiære påstand 2 – som følge af for-melle mangler ved påstandene eller sagsøgernes manglende retlige interesse i en pådøm-melse af påstandene – vil der tillige være gjort endeligt op med disse påstande.

1.3 Ad særskilt godtgørelseskrav for manglende opfyldelse af undersøgelsespligten

For så vidt angår sagsøgernes bemærkninger i relation til et særskilt godtgørelseskrav for manglende overholdelse af en undersøgelsespligt, jf. EMRK art 3, bemærkes, at sagsøgerne ikke har nedlagt en selvstændig påstand herom.

I stævningen, s. 28, pkt. 8, er der således alene taget forbehold for ”*at gøre et selvstændigt krav om torterstatning gældende for disse krænkelse*”.

Dette forbehold har ikke udmøntet sig i en særskilt påstand, og sagsøgernes synspunkter i relation til et sådant særskilt godtgørelseskrav må allerede på den baggrund afvises.

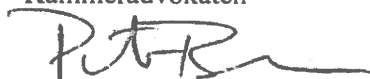
Selv *hvis*, der var nedlagt en sådan særskilt påstand, ville dette ikke kunne føre til et andet resultat.

Hvis resultatet af delforhandlingen bliver, at retten finder, at sagsøgerne ikke har retlig interesse i påstandene om undersøgelsespligt, jf. sagsøgernes principale og subsidiære påstand 2, vil det således allerede af den grund være udelukket at give sagsøgerne medhold i et godtgørelseskrav på samme grundlag.

Hvis landsretten når frem til, at der ikke foreligger en undersøgelsespligt, eller at en eventuel undersøgelsespligt allerede er opfyldt, vil retten derfor ikke have anledning til særskilt at forholde sig til et spørgsmål om godtgørelse for manglende iværksættelse af en undersøgelsespligt.

Der udestår derfor ikke i dette tilfælde et spørgsmål om særskilt godtgørelse for overtrædelse af EMRK artikel 3.

København, den 8. juni 2016
Kammeradvokaten

v/Peter Biering
– Partner, Advokat (H)